

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 lună 15 lei, 3 lună 8 lei.
 In Districe: 1 an 36 lei, 6 lună 18 lei, 3 lună 10 lei.
 In Strelnătate: 1 an 48 lei, 6 lună 24 lei, 3 lună 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunciuri și Reclame a se adressa:

In România: La administrație, Tipografia St. Mihăilescu și la corespondență diarului din județe.
 In Franță: La Société Havas, Laffit et Cie, Place de la Bourse, 8, Paris.
 In Anglia: La D-nu Eug. Micoud's, Foreign Advertising Agency, 130—140 Fleet Street, London.
 In Austria: La D-nu B. G. Popovitz, furnizorul Curții Române, Stadt Fleischmarkt, 15, și la D-nu H. Schalek, I. Wollzeile 12, Wien.
 In Germania: La D-nu Adolph Steiner, Annonce-Expedition, Inseraten, Pacht der Berliner Wespen, in Hamburg.

ANUNCIURILE:

Linia de 35 milimetri pe pagina IV-a 35 bani.
 Reclame pe pagina III-a 1 Leu.
 " Epistole nefrancate se refuză 2
 Articolii nepublicați nu se înapoieză.
 Pentru rubrica: Insertii și reclame, redacțiunea nu e responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MIOHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Plevje, 11 Septembrie. — Ocupația unea Novi-Bazarului. Până acum nu s'a putut încă obține o înțelegere cu Mustafa-pașa, pentru retragerea trupelor turcești. Mustafa ești intemeiază refusul său pe imprejurarea, că nu are de la Poartă instrucțiuni în acest sens. Soldații turci trăiesc în bună înțelegere cu cei austriaci și poporația unea se arată liniștită, dar foarte rezervată. Soldaților austriaci nu le este iertat a intra în oraș de căt în grupuri de căte 4—5 oameni. Mahomedanii umbără neinarmați, poate că de frică că să nu fie desarmați.

Viena, 11 Septembrie. — Stirea respindată de «Pall Mall Gazette», despre un tratat secret între Austria și Poarta, este cu total falsă.

Belgrad, 11 Septembrie. — Se fac mari pregătiri pentru primirea principelui Bulgariei și al Muntenegrului, cără vor sosi aci căt de curând și vor petrece cu principalele Milan mai multă vreme. Se planuiesc pe fiecare an o intrunire a tuturor principalelor creștini din peninsula Balcanilor, la care va fi chemat și principalele Carol.

Praga, 13 Septembrie. — Clam Martinitz, Lobkovitz, Schwarzenberg și în genere intreg grupul deputaților feudală bohemă se alătură la fractiunea Hohenwart, care va lua conducerea acestui grup național în unire cu Clam Martinitz, Cehii, Moravii, Dalmatiene și deputații din Carniola vor forma, sub conducerea lui Rieger, un partid slavic.

Viena, 13 Septembrie. — Principele Bismarck este așteptat aci pe ziua de 20 Septembrie. Nu se știe încă, că va sta în capitala austriacă.

Londra, 13 Septembrie. — Insurecția din Cabul a fost plănuitură, cum reiese din noile informații, încă de mult și cu mare dificultate.

Trupele care au plecat în contra capitalei revoltate sunt 6500 oameni, împărțite în trei brigăzi. Teritoriul dintre Sutargardan și Thul e ocupat de 4000 oameni și pasul de Chiber cu 6000.

«Standard» anunță, că preoții afganistanii predică «resboiu sănătă» împotriva Englezilor.

Pera, 12 Septembrie. — Chedivul e așteptat aci pe joia viitoare. Doi adiutanți a Sultanului îl vor saluta în Dardanele.

Belgrad, 13 Septembrie. — Intrunirea principalelor creștini a peninsulei balcanice în jumătatea anului a lunei lui Octombrie, cu scopul de a se desbată asupra intereselor comune, se pare deplin asigurată. Intrunirea se va face probabil la Niš. Vor lua parte principalele Serbiei, al Muntenegrului, al Bulgariei și probabil și al României. Poarta pentru a se liniști a fost ineuștișă de acest proiect.

In cîrcurile inițiate se vorbesc, că interesele austriace la cîile ferate sărbătoresc ar fi forțe primejduite, în urma amestecului Englezilor.

Paris, 12 Septembrie. — Subscripționile pentru comunității amnestiați au un mers bun. Afără de banii, amnestiați mai primesc și alte ajutoare, precum adăpost temporal, tineri cu măncare, cei instruiți sunt aplicăți, iar copiii sunt luati prin familiile pentru a fi crescuți.

Sorții lui Blanqui de a fi ales la Lyon, se impunează.

Londra, 13 Septembrie. — Englezii au ocupat încă înțimile de la Sutargardan. Tribul Ghilzias promite ajutor. Tribul Asmotulah s'a revoltat și cîutieră cu foc și fer înținuturile de pe lângă Djelalabad. Triburile de pe lângă Herat încă sunt pe cale a se revolta contra Englezilor.

Cracovia, 12 Septembrie. — O înțelegere între Cehii și Poloni nu s'a putut ajunge, fiind că o parte din deputații celor din urmă s'au rostit împotriva feudalilor, cu cari s'au aliați Cehii.

Berlin, 13 Septembrie. — Nu cardinalul Roncetti este însărcinat a negocia cu principalele Bismarck și cardinalul Iacobini. Negociile vor începe după călătoria lui Bismarck la Viena.

Serviciul Telegrafic al României Libere

— de la 13 Septem.— 4 ore seara.—

Londra, 13 Septembrie. — Scrisoare primite azi din sudul Africii spun, că situația nu s'a schimbat în țara Zuluilor. Trupele engleze urmează încă a urmări pe Cetewayo, dar până acum n'a putut reuși să aibă mâna pe el.

«Standard» publică o telegramă din Bombay după care diferitele coloane ce vor opera în Afganistan au și început mersul lor înainte. Se crede că Iellahabad se va reocupa în curând.

Berlin, 13 Septembrie. — «Gazetta Germaniei de Nord» citează un articol al ziarului «Desbaterilor», în care ziarul parisian se ridică, cu drept cuvânt, contra pretinsei legende care ar fi cauza unei inamicități între cancelarul Rusiei și acela al Germaniei, legendă pe care ziarele străine îl prepară după plac, în timpurile din urmă.

Organul oficios al principelui de Bismarck a-dăogă: «Nu am putea ghici acum care a fost cauza unei asemenea ostilități, de oare ce principalele de Bismarck, și principalele Gorciakoff au întreținut mereu, de cănd cu Congresul din Berlin, relațiunile cele mai intime.»

dela 13 Septembrie — 9 ore dim.

Bombay, 13 Septembrie. — Generalul Roberts a cerut patru regimete. Ideea de a merge imediat asupra Cabulului e părasită.

Londra, 13 Septembrie. — Primim din Capnoutatea, că un detașament de 300 soloați englezi a reușit să inconcioare refugiai lui Cetewayo.

Athena, 13 Septembrie. — Guvernul a ordonat plenipotențiilor greci din Constantinopol să nu primiască interpretarea Porții asupra caracterului obligator sau facultativ al protocolului al 13-lea.

Puterile semnătoare tractatului de la Berlin au singure dreptul de interpretare a diverselor lor stipulații. Prin urmare, Grecia și Turcia trebuie să primiască decizia lor.

Viena, 13 Septembrie. — Se serie din Athena către «Politische Correspondenz», că plenipotențiile greci au primit instrucțiuni din partea guvernului lor ca să asulse propunerile pe care li le va face Savfet pașa în conferința următoare, să constate diferențele ce vor exista între aceste propunerile și stipulațiunile protocoulului al 13-lea, apoi să rupă negocierile și să părăsiască Constantinopolul.

Bograd, 13 Septembrie. — D. Ioanovici, ministru de finanțe, a obținut un concediu nelimitat, pentru motive ce-i privesc sănătatea; d. Alimpic e însărcinat cu interimul.

D. Kirovici, consul general al Bulgariei, s'a instalat în funcțiunile sale.

Representantul Engliterei a informat pe d. Ristică, președintul consiliului de miniștri, că guvernul său e dispus să intre în negocieri cu cel din Belgrad pentru abolirea completă a capitulațiilor.

Bulgaria a invitat pe Serbia să propună băsele unei convenții vamale între cele două principale.

Comisia sărbă, pentru regularea bunurilor mahometane pe teritoriile anexate, a terminat lucrările sale.

de la 14 Septembrie, — 8 ore seara.

Simla, 14 Septembrie. — Regimetele afgane, care s'au revoltat, se pregătesc să luptă cu Englezii, dar sunt fără ofițeri.

Lordul Lytton a primit o scrisoare de la emirul în care protestează împotriva inamicității sale pețru guvernământul Indiilor. S'au trimis generalului Roberts instrucțiuni spre a cere lui

Iacob-chan probe despre sinearitatea acestui amicuțiu.

Constantinopol, 14 Septembrie. — La Aidos, în Rumelia orientală, așa ibnuonit certe grave, între refugiați mahometani și populația bulgară. În urma interveniției gendarmeriei, numeroși musulmani au fost răniți și uciși, și dintre gendarmi au fost mai mulți morți.

(Havas).

A se vedea ultime scrisoare pe pagina III.

București, 3 Septembrie.

D. Boierescu s'a intors în mijlocul nostru. Cu ce? În curând vom afla. Semnele însă nu sunt bune. Memorii prezintă puterile este nuorul încărcat de furtune. Vijelia aduceva curând timpul senin, ori în furioasa deslanțare scutura va din temeliu statul român?

Ne înșirăm, cand gădim la ce se poate întâmpla.

Până în momentul de față, nu știm în cît vor lăsa-o fruntașii noștri. Tinerii se amânat de voința țării, a cărei extrema concesiune este în opinione formata de majoritatea comitetului delegaților din Cameră, oră se vor alia cu străinătatea judănită în contra țării? Lipsa de lealitate în politica cărmuitorilor țării, care, pentru a conserva puterea, fac saluturi extreme, ne-a făcut să pierdem ori ce iluzie despre patriotismul lor și să stăm în indoiala lui Toma necredinciosul.

Maș mult credem în rău de căt în bine.

Și cum să nu credem în rău, când o crudă fatalitate ne-a făcut să vedem, că de puțină iubire de țară se găsește în inimile omenilor noștri de stat? Căt servilism se desfășură împrejurul nostru?

Întrugul istoric al cestuii israelite este un sir de durerose decepții pentru suflarele tinere. Necapacitate, rea-credință și servilism intărimai pretutindeni.

Dar acum va trebui să vorbescă țara.

Triumfa-va voința națiunii? Vom avea pacea internă, înlăturarea unei mari pieșe din dezvoltarea noastră economică, putința de a ne întări elementul național și de a aspira la idealul românismului. Piedica necunoscerei independență, dacă Europa va fi aşa de nedreptă ca să nu ne-o recunoască, va fi momentană. N'am făcut noi unirea și alegerea principelui străin, în contra tractatului de la Paris?

Triumfa-va voința guvernului, care nu reprezintă națiunea în aceste împrejurări? În locul pacii vom avea luptă, și cine știe ce proporții va lăsa această luptă. O pieșă invincibilă se va ridica în contra instăriri noastre economice; naționalitatea românescă va slabi, și statul român va încrește de a fi român.

Noi, care ținem la naționalitate mai mult de căt la formele de guvernament — căci formele liberali se pot căstiga ori cînd, dar naționalitatea pierdută nu se poate dobândi, — noi am condamnat și condamnăm orice tentativă de a introduce d'odată în stat o cătărame mare de disolvant străin. Sistemul listelor tinde la aceasta.

Acest sistem — neprimit încă de unele puteri, căci vedetei ce spune „la République française“, nemulțumită nicăi chiar cu cele 8 categorii denumite de „Binele public“, — acest sistem este nelogic în teoria naturalisării individuale și tot atât de periculos ca și categoriile, în realitate.

A inscrie în constituție principiul în pămemântările individuale, și a crea îndată o exceptiune prin obligarea de a vota o listă de străină dușmană, este o neconsecință. A se indatora chiar guvernul țării de a propune acea listă, căci jidani nu vrea să se înjosească de a cere de la Domnitor impămemântarea, este o umiliu nedemnă. — Noi vom a cruța statul nostru de ridicul și de înjoșorare, mai cu seamă cînd nimenei nu ne silesce la aceasta.

A introduce în statul românesc, ostenit de răsboiu, slab în organizare și lipsit de conducători care să înțeleagă trebuințele sale vitale, un număr de Judan, fiă sub amâgorul titlu de liste, fiă sub numele de categorii, ar fi și vîrsta venin în leagănul copiilor nostri. Depe 50 de ani, cel mult, Evreii vor fi deplin stăpânitori peste casa, munca și pămîntul Românlui, peste statul românesc.

Ce ce susțin listele, presunând că sunt de bună credință, nu se gădesc de căt la momentul de față. Spre a înlătura un pericol mai mult aparent, rezultat din nerecunoascerea îndată a independență, acești oameni imbrăncesc viitorul în prăpastia desnaționalisării. Noi ne gădim și la ziua de măine, ne gădim și la copiii noștri. Nu vrem ca să ajungă argăta a Evreilor, cără ei vor despoia de moșia părintească.

Tara simte primejdia și de acea se impotrivesc. Să meargă înainte cu impotrivirea, căci îsbanda va fi a sa.

CRONICA ZILEI

Sămbătă, la amiază, s'a deschis consiliul general de instrucție, printr'un discours al ministrului. Cestuiile puse în desbaterea consiliului sunt tot cele din anul trecut: revizuirea programelor liceale și combinarea unei programe de școală reală.

Ministrul a delegat, ca președinte, pe d. Petrescu, de la Inalta curte de Casătină, și ca sprijinitorii ai ideilor oficiale pe d-nii Florin, Davila și Petrescu, membri ai consiliului permanent.

A doua ședință a consiliului general se ține astă seară, tot în salonul Academiei.

Astăzi se incep examinele aspiranților și aspirantelor la catedrele vacante în învățământul primar.

Comisiunile pentru școalele de fete din circumscripția București este compusă din d-nii Aricescu, revisorul primar al Capitalei, B. Constantinescu, profesor la seminarul central, R. Novianu, profesor la gimnaziul Cantemir, C. Stoicescu și I. Marescu prof. la gimn. Michael Mare.

A. S. R. Domnul a dat executorul de rigoare d-lui consul austro-ungar de la Constanța, pentru a putea proteja pe supușii Perș din circumscriptia sa.

La liceul din Botoșani, sunt numiți prin decret domnesc:

D. G. M. Dumitriu, profesor de științele matematice, cursul superior și d. Stef. D. Lupșan, profesor de științele fizico-chimice.

Revisor școlar al circumscripției districtele Suceava-Neamțu e numit d. Victor Dogar.

D. min. de răsboiu a adresat o circulară differitor reprezentanți ai României, în străinătate.

D. reprezentanți sunt invitați a face cuno-

cută, Românilor din străinătate, legea de recrutare ce s'a pus în aplicare numai din 1 Ianuarie 1877 și în special art 6 al acestei legi.

Tinerii români din străinătate, cără sunt între 21 și 30 de ani sunt dar inișiați să vină în țară, să se supună revizuirei și să tragă sorti.

Rele urmări așteaptă pe cei ce nu se vor conforma dispozițiunilor legii de recrutare!

—X—

Dd. generali comandanți de divisiuni și dd. prefeți de județe au primit de la d. min. de resboiu o circulară în privirea desertorilor, frauduloșilor și recrutaților în lipsă.

Ei sunt invitați să ordinele cele mai severe comandanților de dorobanți și călărași, primariilor, sub-prefecților și polițiștilor, ca să se asigure, cel mult până la 15 Septembrie, curenț, dacă toți tinerii din circumscripția lor au tras sorti, dacă toti cei de la 29 până la 47 ani au făcut vreo dată parte sau nu din armată permanentă sau teritorială.

Desertorii vor fi trâniți imediat înaintea justiției, cei din armata teritorială, după terminarea osănării, vor fi mutați, drept pedeapsă, în armă permanentă.

—X—

Ziua de 30 August, aniversarea bătăliei de la Grivitză, a fost serbată, ca în toată țara, și la Sinaia.

Să ținut un *Te Deum*.

Să dat un dejun soldaților de către A. S. R. Domnitorul; să rădicat toate în memoria eroilor căzuți pentru independența Patriei, pentru sănătatea AA. LL. Regale și a întregiei armate.

—X—

Monitorul oficial, de ieri publică discursul d-lui procuror general al curții de apel din Craiova, ținut cu ocazia audienței solemnne de intrare a acelei curți.

Discursul tratează raportul dintre credit și legile țării noastre.

D. consilier al cunței, Gr. Grămaticeanu, a răspuns d-lui procuror, Sava Șomănescu.

—X—

Eată cum cotează principalele noastre valori după «Curierul finanțiar».

Renta Română 5%; 75 — Rurale 102^{3/4}; — Domeniale 103^{3/4}. — Pensuniile 186. — Municipale 8%: 102 — Lozurile Municipale 28 — Creditul finanțiar Rural 99^{1/2}. — Creditul foncier urban 93. — Ophenheim 107 40. — Daciele se măntin la 200, Româniile la 75.

In că ferate române; și operațiunii și cursuri au fost slabe; Acțiunile cotează 37.40; — Obligațiunile 95.30; Prioritățile 96.20.

Cambio face: Paris 99.20, Londra 25.13^{1/2}, Berlin 122^{1/2}.

—X—

Suntem informați, că într-o comună din plaiul Slănic, jud. Buzău s-a făcut o descoșere arheologică.

Pe malul râului Călnău s-a făcut un schelet de mamut.

Amănunte pe măncare.

—X—

Sâmbătă seara să intors de la Sinaia Măria Sa Domnitorul.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE», 61

ARTICOLUL 47

DE

ADOLPHE BELLOT

PARTEA III.

INALTA POLITIE

— Urmare —

XVIII

Dupe o oră de la primirea serisorei, George Gerard se scoboră din trăsură dinaintea casei Neuilly. Mai palid ca în tot d'aua, el părea ca toate acestea liniștit și decis.

Era fără îndoială așteptat, căci servitorul care i-a deschis, l-a introdus, fără să intreba de nume, într-o mică casă din primul etaj.

Abia trecuă cinci minute și Cora apăru. Ea era acoperită cu o manteluță albă, un fel de antio pelerină decolată puțin d'asupra peptului și prinșă la umeri cu petre scumpe, astfel că brațele îi rămăneau goale. Un cordon de aur cu care își incinge talia, făcea să se vadă sol

DIN AFARA

Presă engleză și catastrofa de la Cabul.

Intreaga ziaristică a Marelui Britaniș spumă de mânie și de dorul resbunărești, împotriva poporului afgan. Si are dreptate. Catastrofa de la Cabul, injuria ce s'a adus întreg poporului englez prin uciderea hoțească a unuia din trimișii săi inviolabilități prin dreptul gîntilor, cere respărtire; o respărtire, care, judecând după cele scrise de ziarurile engleze, nu va întărdea mult și nu va fi mică.

Dacă e prea târziu de a aduce un ajutor, zice «Standard», sănătă noastră cugetare trebuie să fie consacrată resbunărești lui Cavagnari și a vietilor săi însoțitori. Întreg poporul afgan trebuie să respondere pentru această faptă ne-trebnică; despre imprejurări atenuante nu poate fi nici vorbă. Cavagnari a fost un sol al păcii și cu toate acestea a fost omorât fără o umbră de cauză. Respărtirea pentru această faptă trebuie să fie mare și grea, pentru că să lase o impresiune permanentă asupra locuitorilor din Cabul și în tregulinii popor afgan.

Când se vor ivi trupele engleze înaintea zidurilor de la Cabul, orașul se va predă și locuitorii se vor pune sub protecția engleză. Datoria Angliei va fi atunci, de a prezice o astfel de pedeapsă, în cat atât viitoarele generații ale Afganistanului că și popoarele Indiei și Asiei centrale să se incredințeze de deplinătatea și iuțială, cu care Anglia stie cere un echivalent pentru sănătele copiilor săi omorâți.

«Morning Advertiser» declară, că tragedia din miercură trecută impune Angliei o nouă și neplăcută sarcină; țara nu se va retrage însă de la această sarcină. Această nenorocire nu va remânea fără urmări folosite pentru Anglia, dacă lordul Lytton și generalul Robert vor primi ordinul, de a șterge de pe fața pământului Cabul, acest centru a tuturor intrigilor rusesci în Afganistan.

«Times» este mai moderat și cumpănit în termeni, dar rezultatele la cari ajunge, lucrurile pe cari le sfătuiesc, sunt aceleași, pe cari le propune «Standard» și «Daily News».

Mai puțin dușmănos Afganistanilor este liberalul «Daily News», care numește tragedia de la Cabul o urmare a greșelilor săvărsite de cabinetul englez.

Anglia, zice el, este superioară Afganistanului, precum este superior omul unui vespe; oamenii înțelepți se fereșc însă, să-și vîne măna în cuiburi de vespi.

Ziarele engleze, și în genere Anglia, sunt deosebite când răționează așa; dar nu sunt aceasta deosebite decât din punctul de vedere englez. Cu argumente de aceeași tărzie și încă cu un temei juridic și național mai puținic, își pot justifica din parte fapta lor Afganistanului, cără vor să fie liberi și cără bine fac că întrebuițează contra aservitorilor toate armele, ce le stău în putință. Când un popor e atacat în ce are

durile. Cu o mănuține foarte grațios, pe lângă obraz, un vel de dantelă albă, prinț d'asupra capului cu un peptene de fildeș, după portul spaniol.

Cu toate că afară era încă ziua, perdelele sălonului, unde Cora primea pe George, erau lăsată și luminișurile ardeș pe cămin.

— In fine! te revăd! zise Cora, duce ce păstră un moment de tăcere.

— Credeam, că nu te voi revedea niciodată, respunse el.

— Eu eram sigură, zise ea, că mai curând să mai tăruie o să te întâlnesc.

— Se poate să sciu și eu, ce dorîști de la mine și pentru ce mi ai sări să vin?

— O să vă spun numai de căt; dar fiind că conștiința noastră poate fi lungă, ve rog să sădești.

— Fie! zise el, săzând la o mică distanță de Cora, care se așezase pe o canapea.

Ea și potrivii cutelor pelerinei, îndreptă puțin velul, ascunzându-i tot de o dată chipul căputu, și apoi începu cu aceste vorbe.

— Așa dar nu te mai numești George de Hamel ci George Gerard. Lucești în strada Leonie de cănd ai părăsit... sudul Franței. Ești ginerile d-lui de Brives, unul din amicii mei,

mai sfânt, nu trebuie să aibă considerație multă de teorii juridice și morale; instinctul de conservare deslăgnuit și potențial în avenirul său, face atunci ori-ce...

Rusia și Anglia.

Pe când dușmănilor se liniștesc în Europa, cel puțin pentru privirea ochilor, pe atunci ele îsbucnesc cu furie în Asia său sunt pe cale a îsbucnii. Afară de catastrofa de la Cabul, interesante sunt următoarele pasagie din două zile rusești.

«St. Petersb. Wiedomost» scrie în numărul său mai nou:

Rusia și Anglia șă stă în Asia față în față, en garde. Anglia înaintează de la mează, Rusia de la mează-noapte. Mai curând să mai tăruie amendouă acestea state trebuie să se iepărtă, pentru care scop se folosesc amândouă de pretețul ce le oferă episodul Afganistanului. Încă puțină vreme, încă căță-va pașă, și între ambele colosuri nu mai rămâne un petec de pământ liber și granițele lor vor fi atinse.

E un ce firește, că apropierea granițelor unor astfel de puteri, cum este Anglia și Rusia, va fi urmată cu vremea în răsărit de niște evenimente atât de sguduitoare, ca și cără astăzi nu se pot nici prevedea decum încipui. În fața acestei imprejurări se ridică atât în Anglia că și în Rusia glasuri, cără propun o înțelegere pacifică între ambele puteri, prin împărtirea sferei lor de activitate pe teritoriul asiatic. Oră că de dorită ar fi această înțelegere ea cu greu se va putea însă executa, fiindcă interesele ambelor state nu sunt aceleași, pe cănd politica lor este diametralmente opusă. Înțindându-se în Orient, Rusia aduce pretutindinea libertății și dezvoltării cetățenești. Anglia din contră înăbușă tot ce apucă în stăpânișire, și împălatează poporale asuprile în modul cel mai infiicoșat. Între acestea două politici, nu este cu putință nici o conciliare.

Pe lângă aceasta mai sunt apoii alte imprejurări, cără ingreiază conciliarea Angliei cu Rusia. Înțelegem espedițiile și excursiunile armelor indo-ngleze în Asia centrală.

«Novoe Vremia» constată, că o parte din scopurile Angliei asupra Asiei centrale, s'a realizat prin ocuparea Afganistanului. Triumful englez va fi desăvărsit, dacă această ocupăție va fi permanentă. Dacă Rusia vrea să și apere interesele sale asiatici, ea trebuie să zădărnică permanența acestei ocupății.

O PARALELA

intre

TERANUL FRANCES și CEL ROMAN

cu o privire retrospectivă asupra celor 14 măsură cerute pentru imbunătățirea stării igienice a săteanului român.

(Publicate în «România Liberă», No. 664, 665 din 11 și 12 August, 1879).

Ameliorațiunile cără trebuesc introduce în țară la noi diferență de aceleia cără le reclamă francesul, de care săteanul român se apropie mai mult în privința traiului.

Căci, ameliorațiunile pe care igiena lă Bezner din 1873, le cere pentru populațiunile agricole franceze sunt:

1) Înlesnirea menajulu, belșug în toate producționile.

2) Întrebuițarea grăului la sătenii din toate provinciile, care mai sunt încă lipsite de dănsul, oră amestecarea făinei de grău cu acea de secară, în scop de a se face o păine mai bună și hrănitoare.

3) Locuințe mai comode, mai mari și mai bine inchise, și depărtarea bălgarelor din vecinătatea prea apropiată a locuințelor.

4) Vestimente (imbrăcăminte) în de ajuns, pentru a putea să se păzească în contra viciozilor atmosferice; pe cănd la noi, tărani poartă pănă și vară cojoace și căciulă pe timpurile de ploaie și puțin răcoroase;

5) Cere o hrană mai substanțială, cu toate că și așa, francesul tot măncă mai bine de căt românul, precum vom vedea mai la vale.

6) Un somn în de ajuns. La noi doarme un tărăni totăna noaptea;

7) Depărtarea influenților palustri (secarea și astuparea băltacurilor).

Toate aceste ameliorațiuni sunt, zice acea igienă franceză, subordonate la trei mari modificări în organizația administrativă, și fără de care se înțelege că nu le putem vedea realizându-se:

I) Mișcarea resonabilă a impositului finanțiar; se vede că la ei este prea impovărat;

II) Libera circulație a grănelor în interiorul țării, impedită mai mult prin rutină de căt prin obstacole prohibitive;

III) Stabilirea de bancă locală și de un sistem nou și potrivit de hipotece!

Multe din aceste ameliorațiuni se potrivesc cu cerințele igienei ale statului român, însă unele sunt cam de prisos, său nu se pot încă aplica în țara noastră.

Așa, înlesnirea menajulu depinde de darea de mănușă adioă de avere ce poate să aibă un sătean, iară nu de la niște cause cără pot fi modificate prin măsură administrative, ca și belșugul în toate producționile pământului, care la noi în țară atârnă de la acțiunile climaterice favorabile agriculturii, pe de o parte, iară pe de alta de la îngrășarea sistematică a pământului, care este sleit de toate substanțele minerale, trebuincioase pentru crescerea și dezvoltarea grănelor.

Amendoană aceste cerințe se pot îndeplini cu prea puțină bună-voință; n'avem de căt se începem cu plantațiile pădurilor și cu menajarea celor existănde, pănă când se va putea aplica și la noi sistemul de irigație al Italiei. Căci ploaia este un copil al pădurilor, care fac servicii de regulatori și de distribuitori ai apelor și atât de trebuincioasă pentru crescerea și dezvoltarea plantelor agricole. Ar fi de dorit a se face un codice forestier.

Cu altă ocazie, voi trata și despre modul de îngrășare, care se poate pune în practică în țara noastră fără a costa mult pe cultivatorii și mai ales pe sătenii sărmăni.

Relativ la întrebuițarea grăului, putem aninti, că la noi numai în lipsa porumbului se măncă păine, de grău mai rar, însă mai des de ordă, său mămăligă de mei. Secara rar se măncă la noi, pentru că nimenea nu cultiva

mă răsbuna de omul pe care mănia, neinblanită gelosie, l-a făcut sămă impună cea mai orodă pedeapsă pentru o femeie; a fi urătă și a suferi de urăciunea sa, pentru că și aduce aminte de frumusețea ce a avut-o

